

Dokumentin sisältö

- 1 Esittelijä ja valmistelijat
- 2 Valmisteluaikataulu
- 3 Nykytilan kuvaus
- 4 Ehdotettu päätösesitys
- 5 Ehdotetun päätösesityksen vaikutusten tarkastelua
- 6 Yhteenveto ehdotetun päätösesityksen vaikutuksista
- 7 Päätös varsinaisen ennakkoarvioinnin tarpeellisuudesta

1 Esittelijä ja valmistelijat

Esittelijä Merja Tervo, valmistelija Rauno Savela

2 Valmisteluaikataulu

Helmikuu 2026

3 Nykytilan kuvaus

Nuorisotila Zillari sijaitsee Sinetän monitoimitalossa, toimien Alaounasjoen alueen nuorisotyön keskuksena. Tällä hetkellä Zillari toimii monitoimitalon väestösuojassa sekä yhdessä luokkatilassa. Nuorisotilatyölle on alueella vahva kysyntä, mutta sen toteuttaminen kohtaa tällä hetkellä tilaongelmia. Nykyiset nuorisotilat eivät vastaa nuorisotyön vaatimuksia, eivätkä ole joustavasti käytettävissä. Tilojen yhteiskäyttö muiden toimijoiden kanssa, sekä tilojen kalustus- ja säilytysratkaisut asettavat haasteita toiminnan järjestämiselle. Suuri nuorten kävijämäärä suhteessa nykyisiin toimitiloihin asettaa vaatimuksen pysyväälle nuorisotyön tarpeisiin rakennetulle toimitilalle.

Zillarin nuorisotyö sisältää avointa ja ohjattua ryhmätoimintaa, yksilöohjausta, infoja, koulunuorisotyötä sekä retkiä ja tapahtumia. Toiminnan sisältö rytmitetään erillisiin aikoihin 3.-6.-luokkalaisille ja 7.-luokkalaisista ylöspäin. Yhteisöllisyys ja nuorten osallisuus on toiminnan suunnittelulle ja toteutukselle keskeistä. Nuorisotyö myös tukee nuorten omaehtoisen toiminnan järjestämistä.

Tammi-joulukuussa 2025 Zillarissa järjestettiin 172 toimintoa, joissa kävi 3286 nuorta. Nuorisotilatoiminnan ikäryhmät suurimmasta pienimpään ovat 13-15 vuotiaat (53%), 9-12 vuotiaat (32%) ja 16-17 -vuotiaat (5%). Loput ovat yli 18-vuotiaita sekä niitä nuoria, jotka eivät ole ilmoittaneet ikäänsä toimintaan osallistuessaan. Nuorisotilatoiminnan kävijämäärä ei ole täysin linkittynyt koulun oppilasmäärään: Kaikki koulun oppilaat eivät osallistu nuorisotilatoimintaan ja toisaalta siihen osallistuvat myös ne nuoret, jotka eivät enää käy koulua, mutta asuvat tai käyvät edelleen alueella. Tulevaisuuden kannalta on tärkeää arvioida alueen nuorisotyön jatkuvuutta, monipuolisuutta, osallistumismahdollisuuksia ja kohdentuvuutta. Kestävillä toimenpiteillä luodaan positiivinen vaikutus palvelujen vetovoimaan ja mielekkäisiin toimintamahdollisuuksiin, jolloin myös nuorisotyön kävijämäärää saadaan ylläpidettyä ja lisättyä.

Nuoret kokevat nuorisotilan tärkeänä harrastamispaikkana, jossa voi tavata kavereita mielekkään tekemisen parissa ja tutustua muihin nuoriin. Suurimpana epäkohtana nykyisissä tiloissa on niiden ahtaus, mutta myös tilojen epäkäytännöllisyys ja koulumaisuus. Tilojen myös toivotaan avautuvan aikaisemmin, mutta esteenä on tilojen yhteiskäyttö. Nuorilta on noussut tarve uuden tilavan ja monikäyttöisen nuorisotilan rakentamiseksi, joka vastaa heidän tarpeitaan.

4 Ehdotettu päätösesitys

Ounasjoen monitoimitalon pihapiiriin rakennetaan uusi pysyvä nuorisotila, joka vastaa alueen nuorten tarpeita ja toiveita sekä luo nuorisotyölle turvalliset ja pitkäkestoiset toimintaedellytykset. Esitystä tarkasteltaessa mukana olivat seuraavat vaihtoehdot. 1. Nykytila, jossa nuorisotila säilyy entisellään, 2. Rakennetaan nuorisotilakäyttöön uudisrakennus VPK:n viereiselle tontille, 3. Rakennetaan nuorisotila entisen neuvolan/hammaslääkärin toimitiloihin.

5 Ehdotetun päätösesityksen vaikutusten tarkastelua

Päätösesitys	Kuvaus
Nykytila	Nuorisotila säilyy nykyisellään
Vaihtoehto 1	Rakennetaan nuorisotilakäyttöön uudisrakennus VPK:n viereiselle tontille.
Vaihtoehto 2	Rakennetaan nuorisotilat entisen neuvolan/hammaslääkärin toimitiloihin.

6 Yhteenveto ehdotetun päätösesityksen vaikutuksista

Sinetän uusi nuorisotila on pitkäaikainen investointi, jossa uudisrakennus on talouden, toiminnan ja turvallisen toimintaympäristön kannalta kestävin vaihtoehto.

Uusi nuorisotila vastaa asetettuihin toiminta- ja tilatarpeisiin toivotulla tavalla. Sinetän alueen nuoret saavat nykyaikaiset standardit täyttävät toimintatilat, joissa huomioidaan yksilötyön, ryhmätoiminnan ja eriytetyn pienryhmätoiminnan erilaiset tarpeet ja ominaispiirteet. Tilassa on riittävästi eriytettyä tilaa erilaisille harrastuspisteille ja liikkuvuudelle. Tilaratkaisuissa huomioidaan myös yksilötyö ja enemmän sensitiivisyyttä tarvitsevien nuorten kohtaaminen. Jaettavat tilat mahdollistavat monipuolisen toiminnan järjestämisen sekä nuorten omaehtoisen toiminnan.

Nykyaikaisessa tilassa toteutuvat nuorisopalvelujen turvallisen tilan periaatteet. Uusi kiinteistötekniikka on energiataloudellisempi, varmempi ja pystyy teknisesti vastaamaan ison asiakasmäärän tarpeisiin. Kustannuksia ja toimintakatkoksia aiheuttavat tulevaisuuden korjaustarpeet ovat uudisrakennuksessa epätodennäköisiä, mikä parantaa toimintavarmuutta. Uudisrakennuksessa voidaan jo suunnitteluvaiheessa huomioida hyvin toiminnan tarpeet huonejaoissa ja niiden sijoittumisessa.

Uudisrakennus sijoittuu nuorten toiveiden mukaisesti pyöräteiden, parkkialueen ja tien läheisyyteen. Tila on sisätiloiltaan ja sijainniltaan esteetön, mahdollistaen nuorten tasavertaisen osallistumisen. Nuorisotila sijaitsee etäällä asuinrakennuksista, eivätkä toiminta tai tilalle saapuminen parkkeerauksineen aiheuta häiriöitä asukkaille tai päinvastoin. Nuorisotilan sijoittuminen välittömästi koulun viereen helpottaa toimintaan siirtymisissä ja lisää synergiaa esim. koulunuorisotyön, kuten välituntitoiminnan osalta. Uudisrakennuksen tilat soveltuvat hyvin kouluaikoina toteutettavien nuorisotyön oppilasinfojen toteuttamiseen. Läheisen liikuntasalin käyttö nuorisotoiminnassa on vaivatonta. Kokonaiskuvassa uusi nuorisotila lisää alueen elinvoimaa, kasvattaa nuorisotoiminnan kävijämääriä sekä edistää nuorten tavoittamista mielekkäässä toimintaympäristössä.

Uuden nuorisotilan sijoittumista monitoimitalon viereen (VPK:n viereiselle tontille) puoltaa marraskuussa 2025 nuorille tehdyn verkkokyselyn tulokset. Lisäksi suunnittelutyöryhmässä mukana ollut nuorisovaltuuston edustaja on tehnyt alueen nuorille oma kyselyn liittyen nuorisotilan sijoittumiseen. Alueen nuoria on kuulu asiassa myös nuorisotilatoiminnan yhteydessä. Keskeisiä nuorten toiveita ovat nuorisotilan saavutettavuus koulun vieressä ja sijoittuminen etäämmälle asuinrakennuksista, liikuntasalin, pyöräteiden, pyöräparkkien ja autoparkkialueen läheisyys sekä lyhyempi matka muihin palveluihin, kuten kauppaan.

7 Päätös varsinaisen ennakkoarvioinnin tarpeellisuudesta

Vaikutuskohde	Nykytila	Vaihtoehto 1	Vaihtoehto 2
Lapset ja nuoret			
Lasten ja nuorten asuminen tai kasvuympäristö			
Lyhyt aikaväli	-3	3	-1
Pitkä aikaväli	-3	3	-1
Kuvaus	Tilojen yhteiskäyttö ja pienet tilat rajoittavat nuorille mielekkään toiminnan tarjoamista ja kehittämistä heidän kasvuympäristössään.	Nykyaikaiset tilat ovat rakenteiden, tekniikan, pohjaratkaisujen osalta riskittömät ja tarpeenmukaiset kauaskantoisesti. Täysin nuorten ja nuorisotyön tarpeisiin rakennettu tila viestii kasvuympäristön ja palveluiden kehittämisestä nuorten etua ajatellen. Lisää merkittävästi toimintamahdollisuuksia alueen nuorille.	Tilojen mahdollinen yhteiskäyttö rajoittaa nuorille mielekkään toiminnan tarjoamista heidän kasvuympäristössään. Saneeratut ja vanhan kiinteistötekniikan sisältävät tilat voivat luoda korjaustarpeita lähitulevaisuudessa, aiheuttaen katkoksia palvelutarjontaan. Tila sijaitsee asuinrakennusten vieressä, mikä voi aiheuttaa häiriötekijöitä tai kielteisiä kokemuksia.
Lasten ja nuorten mahdollisuudet liikuntaan ja liikkumiseen			
Lyhyt aikaväli	-1	3	0
Pitkä aikaväli	-1	3	0

Kuvaus	Nykyisessä tilassa ei ole riittävästi tilaa liikkumiseen. Hyödynnetään monitoimitalon pihapiirissä olevaa liikuntasalia ja pihan liikunta-alueita. Tässä vaihtoehdossa on lyhin siirtyminen liikuntasaliin.	Isommat toimitilat mahdollistavat liikkumisen esim. peli- ja harrastevälineistön käytössä. Liikkumista tukee myös lähellä olevan liikuntasalin ja piha-alueiden käyttömahdollisuus.	Ei riittävää tilaa liikkumiseen ja peli-/harrastevälineistön sijoittelu tiivistä. Hyödynnetään pihapiirissä olevan liikuntasalin ja piha-alueiden käyttömahdollisuus on olemassa, mutta pisin siirtymismatka.
Lasten ja nuorten ihmissuhteet			
Lyhyt aikaväli	-2	3	1
Pitkä aikaväli	-3	3	0
Kuvaus	Kävijämäärien noustessa tilan koko rajoittaa entisestään kohtaamismahdollisuuksia sekä rauhallisen paikan saavutettavuutta vuorovaikutustilanteissa.	Nuorisotila on sosiaalisuutta vahvistava kohtaamispaikka, Tilan koko ja huonejako edistävät hyvin kohtaamismahdollisuuksia sekä rauhallisen paikan saavutettavuutta. Pienryhmätoiminnan eriyttäminen on mahdollista.	Nuorisotila on sosiaalisuutta vahvistava kohtaamispaikka, Tilan koko ja huonejako edistävät kohtalaisesti kohtaamismahdollisuuksia. Rauhallisen paikan saavutettavuus on hankalaa. Pienryhmätoiminnan eriyttäminen on huonosti toteutettavissa.
Lasten ja nuorten mahdollisuus harrastaa tai viettää vapaa-aikaa sekä lapsen oikeus lepoon ja leikkiin			
Lyhyt aikaväli	-2	3	0
Pitkä aikaväli	-2	3	0

Kuvaus	Tilojen yhteiskäyttö ja pienet toiminta- ja toimintavälineiden säilytystilat rajoittavat mielekkäiden harrastusmahdollisuuksien ja nuorten ideoiden toteuttamista.	Riittävät ja eriytettävät tilat ja pohjaratkaisu tukevat toiminnan ja harrastamisen moninaisuutta ja hajauttamista erinomaisesti. Riittävästi tilaa harrastevälineiden sijoittamiselle.	Tilat ja pohjaratkaisu eivät mahdollista riittävästi harrastamisen moninaisuutta ja hajauttamista kohtuullisesti. Harrastuspisteiden ja välineistön sijoittaminen on tiivistä.
Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet Lyhyt aikaväli	-3	3	1
Pitkä aikaväli	-3	3	1
Kuvaus	Tilojen ahtaus rajoittaa osallistujamäärää ja toimintamahdollisuuksia esim. nuorten omaehtoisen tai eriytetyn pienryhmätoiminnan osalta. Tilojen opetuskäyttötarpeet rajoittavat tilojen muokattavuutta ja sisustusta nuorten ideoiden pohjalta.	Tilojen koko ja pohjaratkaisu mahdollistavat erinomaisesti nuorten omaehtoisen toiminnan suunnittelun ja järjestämisen sekä tilojen kalustuksen ja sisustuksen toteuttamisen nuorten ideoiden mukaisesti. Nuoren toiveiden mukainen tila, joka lisää osallistumisaktiivisuutta. Esteetön tila ja saavutettavuus.	Pohjaratkaisu mahdollistaa osittain nuorten omaehtoisen toiminnan suunnittelun ja järjestämisen. Tilojen sisustuksen ja kalustuksen muokkaaminen nuorten ideoiden mukaisesti on mahdollista. Tila voidaan rakentaa esteettömäksi, mutta liikuntarajoitteisten pääsy tilaan (ylämäki) haasteellisempaa.
Lasten ja nuorten turvallisuus tai turvallisuuden tunne Lyhyt aikaväli	-2	3	1

Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Ahtaat tilat ja hälinä aiheuttavat turvattomuutta etenkin aremmille/herkemmille nuorille ja nostaa kynnyistä osallistumiseen. Kävijämäärien noustessa tilanne pahenee jatkossa tai voi aiheuttaa nuorten pois jäämistä toiminnasta.	Tilojen koko ja mahdollisuudet toiminnan hajauttamiseen vähentävät ruuhkaa ja hälyä, mikä parantaa turvallisemman osallistumisen mahdollisuuksia ja kokemuksia myös herkemmille nuorille. Yksilökeskustelut on mahdollista toteuttaa sensitiivisesti ja tietoturvalisest. Tilojen selkeä ja avara pohjaratkaisu helpottaa valvontaa.	Tilat mahdollistavat toiminnan osittaisen hajauttamiseen pienryhmissä, muttei isommille ryhmille. Tiivis sijoittuminen lisää ruuhkaa ja hälyä, joka voi heikentää turvallisen osallistumisen kokemusta. Yksilötapaamisten toteuttaminen ei ole mahdollista riittävän sensitiivisesti/ tietoturvalisest. "Sokkeloinen" pohjaratkaisu vaikeuttaa valvontaa.
Vaikutukset lasten ja nuorten opetukseen ja koulunkäyntiin			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Nuorisotilojen välineistö ja kalusteet ovat opetuskäytön tiellä. Välineistön käyttöön, siirtämiseen ja säilytykseen täytyy tehdä jatkuvasti toimenpiteitä toimijavaihdoksissa.	Eriytetty nuorisotila ei häiritse opetusta, opetuksen kalustustarpeita tai opetusaikatauluja. Erillinen tila selkeä myös siirtymälle perusopetuksesta vapaa-ajanpalveluihin.	Eriytetty nuorisotila ei häiritse opetusta, opetuksen kalustustarpeita tai opetusaikatauluja. Erillinen tila selkeä myös siirtymälle perusopetuksesta vapaa-ajanpalveluihin.
Moninaisten lasten ja nuorten yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja syrjimättömyys (ml. alueelliset erot)			

Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			
Kuvaus	Esteettömyys ei toteudu. Pienet tilat vaikeuttavat liikuntarajoitteisten toimintaa. Erityisherkkien tai arempien nuorten osallistuminen on haasteellisempaa ahtauden ja melun vuoksi. Ei painikkeella avautuvia väliovia. Ei ole yhdenmukainen toimintatila muihin alueisiin verrattuna.	Tilan esteettömyys toteutuu. Pohjaratkaisu, ovet/kulku ovat esteettömät. Iso tila mahdollistaa osallistumisen ja ns. sosiaalisen tilan herkemmille tai aremmille nuorille. Jättö-/noutopaikka välittömästi nuorisotilan vieressä, joka mahdollistaa helpon saavutettavuuden. Yhdenmukainen ja nykyaikainen toimintatila muihin alueisiin verrattuna.	Esteettömät tilat, mutta kulku tiloihin ylämäkeen ja etäämpänä kulkuväylistä/jättöpaikoista on haasteellista etenkin talviaikaan tai liikuntarajoitteisten osalta. Tiivis huonejako ei luo herkemmille tai aremmille nuorille riittävää sosiaalista tilaa osallistumiseen. Ei ole yhdenmukainen toimintatila muihin alueisiin verrattuna.
Päätöksen kohteena olevien lasten ja nuorten arviot vaikutuksista			
Lyhyt aikaväli			
Pitkä aikaväli			

Kuvaus	Nuoret kokevat nuorisotilat ahtaiksi, epäkäytännöllisiksi ja koulumaisiksi. Tilojen säilyminen entisellään nähdään huonona vaihtoehtona nykytilanteessa sekä tulevaisuuden kannalta.	Nuorten toiveiden mukainen tila. Ei lähellä olevia asuinrakennuksia, eikä häiriötekijöitä. Helppo saavutettavuus koulun vieressä, lyhyt välimatka palveluihin (esim, kauppaan) sekä liikuntasalin. Etuna pyöräteiden, pyöräparkkien ja autoparkkialueen läheisyys. Parantaa alueen nuorten osallistumismahdollisuuksi a ja -motivaatiota sekä kehittää mielekkään vapaa-ajan toiminnan toteuttamista.	Asuinrakennusten läheisyys häiritsee. Kauempana kulkuväylistä, koulusta ja liikuntatiloista, joka heikentää saavutettavuutta. Pysäköintitilaa ei vieressä riittävästi. Harrastevälineistön sijoittaminen tiivistä. Ei ole puitteiltaan uudisrakennuksen veroinen toiminta- ja kohtaamispaikka, eivätkä nuorten toiveet toteudu riittäväällä tavalla.
---------------	---	--	---